

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

Komunikujeme o všem kolem nás

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	12
3.7	Spoluúčast rodičů.....	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	21
6	Vzdělávací obsah.....	22
6.1	Integrované bloky	22
6.1.1	Já a společnost	22
6.1.2	Já a moje kořeny	26
6.1.3	Já a moje zdraví.....	30
6.1.4	Já a příroda.....	34
6.1.5	Já a svět kolem nás.....	377
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	39
7	Systém evaluace.....	40

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Komunikujeme o všem kolem nás

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola logopedická, Brno, Veslařská 234

SÍDLO ŠKOLY: Veslařská 339/234, 637 00 Brno-Jundrov

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

KONTAKTY:

hlavní telefonní spojení: +420517543100, **e-mail:** petr.kopecny@zslogo.cz (ředitel školy), info@zslogo.cz (podatelna), **ID datové schránky:** 5yq2q32, **web:** <http://www.zslogo.cz>

IČO: 62157787

IZO: 062157787

REDIZO: 600025110

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Vedoucí koordinace ŠVP: PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D., koordinátor ŠVP: Mgr. Martina Hlavničková, ve spolupráci s učitelkami mateřské školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

ADRESA ZŘIZOVATELE: Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1

KONTAKTY:

Odbor základního, předškolního a speciálního vzdělávání – 21

PaedDr. Michal Černý – ředitel odboru

e-mail: Michal.Cerny@msmt.cz

tel.: +420 234 811 446

Oddělení předškolního, zájmového, speciálního a základního uměleckého vzdělávání – 211

Mgr. Ivana Blažková – vedoucí oddělení

e-mail: Ivana.Blazkova@msmt.cz

tel.: +420 234 811 886

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2023

VERZE ŠVP: 4

ČÍSLO JEDNACÍ: ZSLOGO-427/2023

SPISOVÝ ZNAK/SKARTAČNÍ ZNAK/LHŮTA: A.1.3./A/10

.....

ředitel školy

PhDr. Mgr. Petr Kopečný, Ph.D.

.....

razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: nejvyšší povolený počet dětí 24

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4 učitelky mateřské školy se speciálněpedagogickým vzděláním, 2 asistenti pedagoga

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty apod.).

2.2 Lokalita školy

Škola je umístěna v městské části Brno-Jundrov.

2.3 Charakter a specifika budovy

Mateřská škola je součástí komplexu, který tvoří základní škola logopedická, školní družina, internát, školní jídelna a speciálně pedagogické centrum pro vady řeči. Mateřská škola se nachází v přízemí jedné ze dvou vzájemně provázaných budov školy. K dispozici je zde mimo jiné také tělocvična a vnitřní bazén. Ve venkovním areálu je umístěna oddělená budova s keramickou dílnou a cvičnou kuchyňkou. Součástí oploceného areálu je rozlehlá školní zahrada přírodního charakteru.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola se skládá ze dvou tříd, které mají dostatečně velké prostory plně umožňující výchovně vzdělávací proces a takové prostorové uspořádání vyhovující nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Obě třídy svým účelným vybavením splňují kritéria pro zdravý rozvoj celkové osobnosti dítěte a poskytují dítěti bezpečné zázemí. V hernách je prostor vhodně členěn na hrací koutky, které umožňují skupinovou hru a respektují soukromí dětí.

Obě třídy disponují šatnou, kde mají děti vlastní skříňku pro uložení osobních věcí. V prostorách tříd se nachází logopedické pracovny, ve kterých probíhá individuální logopedická intervence. Součástí obou tříd jsou umývárny s WC. Veškerý nábytek ve třídách je dřevěný. Židličky a stolečky pro děti mají tři velikosti přizpůsobené vzrůstu dětí. Lehátka a lůžkoviny pro odpočinek dětí jsou uloženy v samostatné místnosti, která se nachází v prostorách jedné z tříd. Vybavení je uzpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické.

Obě třídy jsou materiálně nadstandardně vybaveny hračkami, speciálně pedagogickými a pedagogickými pomůckami, výtvarným a didaktickým materiálem, který odpovídá speciálně vzdělávacím potřebám dětí, jejich počtu i jejich věku, a jenž umožňuje celostní rozvoj osobnosti dítěte.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Hračky, pomůcky a didaktický materiál je průběžně doplňován a obnovován s ohledem na potřeby dětí a nové trendy v předškolním vzdělávání.

V prostředí mateřské školy je dostatek prostoru k vystavování dětských prací, které tvoří hlavní část výzdoby školy. Vnitřní zázemí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je zhlédnout i jejich rodiče.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje dostatečně velká zahrada, jenž umožňuje dětem rozmanité pohybové a další venkovní aktivity. Jsou zde umístěny vyvýšené záhony, zahradní domeček se sportovním náčiním, trampolína, venkovní hračky, venkovní herní prvky a prvky polytechnického vzdělávání. Dále je využíván park Anthropos s dětským hřištěm, který je v dostupné vzdálenosti od školy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, které se týkají např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: 2023-2024 výběrové řízení na technický dozor investora, výběrové řízení na zhotovitele hřiště, projektová dokumentace pro realizaci stavby hřiště.
- Realizace: 2024-2025 pravděpodobná dostavba univerzálního hřiště.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle výživových norem pro děti předškolního věku. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Ve třídě i při pobytu venku mají děti stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou zachovány vhodné intervaly. Dětem je jídlo nabízeno, jsou k němu vhodně motivovány, nikoliv násilně nuceny.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Pobyt venku tvoří každodenní součást uspořádání dne. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí. Je využívána školní zahrada a také rozlehlý lesopark a park Anthropos, který se nachází v dostupné blízkosti mateřské školy. Děti jsou venku dostatečně dlouho, mají zde možnost pohybového vyžití i pozorování přírody v průběhu roku.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku, ale i v prostorách školy. K dispozici je dětem tělocvična a vnitřní bazén s herními prvky a vířivkou.

V průběhu dne je v mateřské škole respektována individuální potřeba aktivity, spánku, odpočinku a relaxace jednotlivých dětí. Děti, které mají nízkou potřebu spánku, se mohou po půlhodinovém odpočinku věnovat klidovým aktivitám ve třídě.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy se sami chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 při vhodném počasí častěji přesouvat výchovně vzdělávací činnosti ze třídy mateřské školy do venkovních prostor (zahrada školy, park, ...).

3.3 Psychosociální podmínky

Klima v mateřské škole je nastaveno tak, aby se zde děti i dospělí cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Všichni zaměstnanci školy vytváří prostředí založené na spokojenosti, toleranci, důvěře a přirozeném respektu.

Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Děti i rodiče se mohou seznámit s prostředím mateřské školy ještě před samotným zahájením nového školního roku. Současně je zákonným zástupcům umožněn vstup do tříd po dobu prvních tří dnů na začátku školního roku.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální i speciálně vzdělávací potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jim v jejich uspokojování. Prováděnými činnostmi nejsou děti nijak zatěžovány, současně je respektován jejich věk a přirozené tempo.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí nejsou přípustné. Děti v mateřské škole zažívají pocit přijetí, sounáležitosti a důležitosti pro skupinu.

Veškeré činnosti v mateřské škole umožňují dostatečnou volnost a osobní svobodu dětí a zároveň je zde dbáno na dodržování pravidel společného soužití. Pravidla třídy, na jejichž tvorbě se děti podílí, jsou vytvářena tak, aby ve třídě panovala pozitivní psychosociální atmosféra.

Dětem jsou podávány jasné a srozumitelné pokyny. Třída je pro děti přátelským společenstvím, v němž se cítí spokojeně a příjemně.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací, která je dětem příjemná. Pedagogové svou komunikací navozují partnerský vztah s dětmi, spolupráci s nimi a vzájemnou důvěru. Převažuje pozitivní motivace, oceňování snahy a žádoucího chování. U dětí je podporováno nebát se pracovat samostatně, chybovat a důvěřovat si.

V mateřské škole se děti aktivně spolupodílí a samostatně rozhodují o činnostech během výchovně vzdělávacího procesu. Vzdělávací nabídka odpovídá schopnostem a dovednostem, individuálním a speciálně vzdělávacím potřebám a zájmům dětí předškolního věku.

Pedagogové podporují děti v jejich samostatnosti při činnostech během výchovně vzdělávacího procesu. Vyhodnocují konkrétní projevy a jejich výkony a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním. U dětí je rozvíjena a podporována také samostatnost v sebeobsluze, tzn. při oblékání, stolování, osobní hygieně apod.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Veškeré podněty i potíže, se kterými se děti na pedagogy obracejí, vnímají pedagogové jako důležité a vždy na ně reagují.

Pedagogové podporují vztahy mezi dětmi ve třídě a svým pozitivním a citlivým přístupem vedou děti k prosociálnímu chování. Zároveň je kladen důraz na prevenci sociálně-patologických jevů.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 poskytnout dětem více prostoru pro vyjádření vlastních pocitů, emocí a sebehodnocení.

3.4 Organizace chodu

Organizace mateřské školy se řídí platnou legislativou. S uspořádáním dne, který je součástí školního řádu, a který je k nahlédnutí v šatnách mateřské školy, jsou zákonní zástupci seznámeni již při úvodní schůzce před zahájením nového školního roku.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na aktuální možnosti, individuální a speciálně vzdělávací potřeby dětí. V průběhu celého dne probíhají třídní rituály, které přispívají k duševnímu zdraví dětí, uspokojování individuálních a základních psychických potřeb, dodržování zdravé životosprávy, vzájemné komunikaci a k utváření pozitivního klimatu třídy. Zároveň v dětech udržují pocit jistoty a bezpečí.

Mateřská škola se zaměřuje na komplexní a systematický rozvoj dětí předškolního věku, kdy jsou hravou formou podněcovány a podporovány schopnosti a dovednosti důležité pro bezproblémový nástup do základní školy.

Během dne probíhá individuální logopedická intervence a současně skupinová logopedická intervence, do které je pravidelně zařazován komunitní a diskuzní kruh, činnosti rozvíjející dílčí funkce (zrakové a sluchové vnímání, jemnou motoriku, grafomotoriku, orientaci v čase a prostoru, matematické představy, řeč a myšlení), pohybové a hudebně-pohybové aktivity, výtvarné a tvořivé činnosti, hudební a dramatické aktivity. Pedagogové napomáhají dětem osvojovat si pracovní návyky a prosociální dovednosti.

V průběhu dne jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové plánují pohybové činnosti zaměřené na správné držení těla a podporu a rozvoj motorických dovedností.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Denně probíhá individuální a skupinová logopedická intervence, při které je respektováno psychomotorické tempo dětí, jejich věk, schopnosti a dovednosti a individuální a speciálně vzdělávací potřeby.

V mateřské škole děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňována individuálně přizpůsobená adaptace. Dětem je umožněno uchýlit se například do relaxačního koutku, pokud se nechtějí účastnit společných aktivit. Pozvolna se učí do těchto činností zapojovat.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Během dne se prolínají činnosti spontánní, při kterých může dítě projevit svou vůli a tvořivost, s činnostmi řízenými, kdy se dítě cítí být součástí širšího společenství a učí se ctít projevenou vůli druhého.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, mohou ji dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se děti podílely na organizaci činností, pracovaly svým tempem a dle svých individuálních a speciálně vzdělávacích možností.

Děti mají možnost se účastnit řízených činností určených pro různě velké skupiny. Pedagogové vytváří prostor pro setkávání všech dětí s přihlédnutím k jejich speciálně vzdělávacím potřebám.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí všech dětí v mateřské škole. Pokud děti potřebují, mohou se uchýlit do relaxačního koutku a neúčastnit se společných činností. Děti mají dostatek soukromí i při osobní hygieně.

Plánování aktivit při výchovně vzdělávacím procesu vychází ze zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním možnostem a speciálně vzdělávacím potřebám.

Pro realizaci plánovaných činností jsou zajišťovány vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

V mateřské škole jsou dodržovány stanovené počty dětí ve třídě.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 realizovat další adaptační způsoby pro nově příchozí děti do mateřské školy.
- Realizace: Od září 2024 získávat zkušenosti návštěvou a spoluprací s jinou mateřskou školou.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků mateřské školy jsou jasně vymezeny v řádech, směrnících mateřské školy a v náplních práce jednotlivých zaměstnanců.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Se zákonnými zástupci učitelky komunikují prostřednictvím elektronického informačního a komunikačního systému EduPage, emailu a webových stránek školy. Dále jsou zákonným zástupcům podávány informace na pravidelných informativních schůzkách, při individuálních konzultacích a skrze nástěnky v mateřské škole.

Mateřská škola má zavedený vnitřní informační systém: ředitel – zástupkyně ředitele pro mateřskou školu – učitelky mateřské školy + asistenti pedagoga. Zaměstnanci školy jsou včas a v dostatečné míře informováni o změnách, potřebách a aktivitách školy na pravidelných pedagogických radách a provozních poradách, prostřednictvím zástupkyně ředitele pro mateřskou školu, skrze elektronický informační a komunikační systém EduPage a email.

Ředitel školy vytváří pozitivní klima plné vzájemné důvěry a tolerance. Ve spolupráci se zástupkyní ředitele pro mateřskou školu vede pedagogický a provozní tým mateřské školy. Zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Dává prostor k samostatnému rozhodování o realizaci vlastních nápadů, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách týkajících se mateřské školy.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců mateřské školy, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků uvedené v plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pedagogové pracují jako tým, vedení školy zve ke spolupráci zákonné zástupce, kteří se podílí na chodu mateřské školy.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu zaměstnanců a zákonných zástupců.

Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s pedagogickými pracovníky mateřské školy. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro její další organizaci a fungování.

Škola spolupracuje s dalšími školami, školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i se školami hlavního vzdělávacího proudu, s řadou organizací, vč. neziskových, institucí a odborníků souvisejících profesí (FN Brno, Asociace

foniatrů, Asociace logopedů ve školství, Národní pedagogický institut, Informační středisko pro volbu povolání ÚP Brno, Poradenské centrum, odloučené pracoviště PPP Brno, Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti a další), s Městskou policií Brno a se složkami IZS, s MČ Brno-Jundrov, s Odborem školství Magistrátu města Brna, Jihomoravského kraje, Zlínského kraje i s univerzitním prostředím MUNI, UPOL.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 navázat spolupráci s dalšími organizacemi či partnery (domov důchodců apod.).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci v mateřské škole jsou dostatečně kvalifikovaní pro odbornou činnost, kterou vykonávají, případně si kvalifikaci dodělávají dalším studiem.

Tým pedagogických pracovníků funguje v souladu se všeobecně přijatými pravidly chování. Mezi všemi učitelkami i asistenty pedagoga panuje velmi přátelský vztah, mají zájem o vzájemnou spolupráci. V průběhu roku spolu pedagogové vzájemně konzultují a analyzují svoji práci. Zásadní problémy řeší všichni pedagogičtí pracovníci společně.

Pedagogičtí pracovníci si rozšiřují svou odbornost a průběžně se na základě plánu osobního rozvoje sebevzdělávají, vzájemně se obohacují zkušenostmi a dovednostmi získanými při dalším vzdělávání i při společné práci s dětmi.

Ředitel podporuje a vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků dle jejich zájmů a potřeb týkajících se rozšíření své odbornosti v souladu s logopedickým zaměřením mateřské školy.

Při organizaci služeb pedagogických pracovníků dochází vždy a při všech činnostech k zabezpečení optimální pedagogické péče o děti.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy ve třídě. Aktivitu, ve kterých se učitelky překrývají, jsou individuální logopedická intervence, skupinová logopedická intervence, činnosti spontánní a řízené, pobyt venku a stravování.

Pedagogičtí pracovníci mateřské školy jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Učitelky mateřské školy úzce spolupracují s učiteli základní školy (vzájemné hospitace učitelů, návštěvy předškolních dětí v 1. třídách, účast při zápisu do 1. tříd, edukativně-stimulační skupiny

atd.) a pracovníky speciálně pedagogického centra. Při vzdělávacích nebo výchovných obtížích dětí učitelky nabízí a domlouvají odbornou pomoc zákonným zástupcům v podobě konzultací s psychologem či logopedem ze speciálně pedagogického centra.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast pedagogické diagnostiky.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast zákonných zástupců na vzdělávání a chodu mateřské školy je plně vyhovující, funguje na základě partnerství. Ve vztazích se zákonnými zástupci dětí se učitelky snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění a respekt. Mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dětí na kvalitní úrovni. Denně mohou projednávat aktuální dotazy, náměty a připomínky s pedagogickými pracovníky mateřské školy. Při závažnějších záležitostech si lze s učitelkami či zástupkyní ředitele pro mateřskou školu domluvit individuální konzultaci.

Všichni pedagogičtí pracovníci sledují a respektují speciálně vzdělávací potřeby i individuální potřeby dětí.

Zákonní zástupci se mají možnost seznámit se školním vzdělávacím programem a třídním vzdělávacím programem. Mohou vznášet připomínky pro aktualizaci právě probíhajícího tematického celku třídního vzdělávacího programu, je vítána a podporována vzájemná spolupráce. Po dohodě s učitelkami se zákonní zástupci mohou účastnit výchovně vzdělávacího procesu v mateřské škole. Během školního roku jsou organizovány pravidelné akce, které umožňují společná setkávání nejen s pedagogickými pracovníky, ale i s rodiči mezi sebou.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o pokrocích ve vývoji a vzdělávání svého dítěte, mají možnost nahlédnout do pedagogického pozorování, které tyto změny sleduje. Rodiče se s učitelkami domlouvají na společném jednotném postupu při výchově a vzdělávání jejich dítěte.

Všichni zaměstnanci mateřské školy chrání soukromí rodiny, při styku s citlivými informacemi se chovají diskrétně a zachovávají zásadu mlčenlivosti. Se zákonnými zástupci jednájí ohleduplně a taktně. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 realizovat více mimoškolních akcí společně s rodiči a prarodiči dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jsme školou zřízenou dle § 16 odst. 9 školského zákona pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílovou skupinou jsou děti s nápadnostmi v oblasti komunikace, společnou charakteristikou je dominantní projev narušené komunikační schopnosti (závažné vady řeči) v různých formách (např. narušený vývoj řeči, dyslalie gravis, vývojová dysfázie, palatolalie, mutismus, balbuties, vada řeči vznikající v důsledku sluchového postižení). Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

V mateřské škole je k dispozici řada kompenzačních pomůcek. Vzhledem k logopedickému zaměření školy jsou využívány především kompenzační logopedické pomůcky: logopedické zrcadlo, logopedický vibrátor Z-vibe s různými nastavci, masážní kartáčky, trubičky a hrazdička pro prodloužení výdechového proudu, šeptafony, sondy a tvary na rozvoj oromotoriky, logopedické knoflíky, kousací bloky, magicbally, masážní molitanové míčky pro míčkovou facilitaci, atd. K dalším pomůckám patří Klokanův kufr, didaktické materiály na vyvozování hlásek a rozvoj všech jazykových rovin, didaktické materiály na rozvoj dílčích funkcí, Smart Mouth, sluchové a hmatové pexeso, zvukové knížky, léčivé hudební nástroje apod. Pro rozvoj pohybových dovedností lze využít například balanční desky, balanční kameny Stapelstein, ortopedické podlahy, houpací prkna atd. Z technických pomůcek jsou k dispozici tablety, mininotebooky, výukové softwary (např. Dětský koutek, Naslouchej a hrej si), MagicBox, robotické hračky BeeBot apod.

V mateřské škole je základem logopedická intervence, která je realizována 2 hodiny denně individuální formou. Skupinová forma prolíná veškeré výchovně vzdělávací činnosti. Cílem logopedické intervence je zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Důležitou složkou logopedické intervence jsou přípravná cvičení: uvolňovací cviky, dechová cvičení, cvičení motoriky mluvidel a hlasová cvičení. Logopedická intervence se orientuje na rozvoj všech jazykových rovin.

Snahou pedagogů je vytvořit dětem se speciálními vzdělávacími potřebami optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Účelem podpory je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby a možnosti.

Mateřská škola je zřízená dle § 16 odst. 9 školského zákona, z toho důvodu je v obou třídách snížený počet dětí.

Obě třídy mateřské školy mají k dispozici asistenta pedagoga.

V případě potřeby probíhá po dohodě se zákonnými zástupci a pracovníky speciálně pedagogického centra vzdělávání dítěte ve vhodném komunikačním systému (např. pomocí piktogramů, komunikačního deníku, znaků do řeči apod.).

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 využívat příklady dobré praxe získané návštěvami v podobně zaměřených školských zařízeních v ČR, případně dle možností i v zahraničí.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro rozvoj a uplatnění nadání dítěte disponuje mateřská škola například léčivými hudebními nástroji či Boomwhackers apod. Dále je možné využít keramickou pec, pec na smalt nebo netradiční přírodní materiály. Koordinaci a pohyb mohou děti rozvíjet pomocí balanční desky a balančních kamenů Stapelstein, ortopedických podlah či houpacích prken.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek určených k rozvoji kognitivních schopností dětí. Lze využít např. tangramy, lupu, mikroskop, globus, encyklopedie, odborné knihy a časopisy, atlasy, tablety, mininotebooky, výukové softwary (např. Dětský koutek, Naslouchej a hrej si), MagicBox, robotické hračky BeeBot, Klokanův kufr atd.

Při vzdělávání nadaných dětí vytváříme v mateřské škole v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech těchto dětí. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim skrze pestrou nabídku aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Pedagogičtí pracovníci podporují všechny projevy a známky nadání ještě před samotným potvrzením a identifikací nadání či mimořádného nadání.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky. Dětem jsou nabízeny spíše komplexnější aktivity než aktivity úzce zaměřené, činnosti různé náročnosti či kooperativní aktivity.

Nadaným a mimořádně nadaným dětem je věnována zvýšená pozornost zaměřená na rozvoj individuálních schopností a dovedností v dané oblasti jejich nadání. Pedagogičtí pracovníci podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ho ke kladení otázek, podporují u něj hledání vlastních cest a způsobů řešení, experimentování, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školských poradenských zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2023 prohlubovat odbornost pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem k logopedickému zaměření mateřské školy aktuálně neprobíhá vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let. V případě přijetí dětí ve věku od 2 do 3 let budou zajištěny následující podmínky:

- vybavit třídy mateřské školy hračkami vhodnými pro děti ve věku od 2 do 3 let,
- opatřit do tříd mateřské školy didaktické pomůcky a vybavení určené dětem ve věku od 2 do 3 let,
- zajistit více zavřených a dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek,
- umožnit dostatek prostoru pro volný pohyb a hru dětí ve věku od 2 do 3 let,
- upravit materiální podmínky (pořízení podnožek k WC a umyvadlům, ...),
- vyčlenit prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.),
- vybavit šatnu sníženými skříňkami na ukládání osobních věcí,
- zabezpečit provázanost denního režimu mateřské školy s režimem v rodině,
- nestanovit pevnou hodinu příchodu dětí mladších 3 let, umožnit příchod na základě individuální domluvy se zákonnými zástupci dítěte,
- respektovat individuální potřeby dítěte v uspořádání dne,
- zajistit více prostoru na realizaci činností i k odpočinku během dne,
- věnovat dostatek prostoru pro spontánní hru,
- upravit dobu stravování dle potřeb těchto dětí,
- nastavit individuální adaptační podmínky u každého dítěte po dohodě s rodiči,
- poskytnout delší čas na adaptaci v mateřské škole na začátku školního roku za přítomnosti zákonných zástupců,
- umožnit používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty,
- plánovat a realizovat činnosti a aktivity dětí s ohledem na jejich nízký věk, tyto činnosti realizovat v menších skupinách či individuálně.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizace: Od září 2024 prohlubovat odbornost pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola zajišťuje vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami ve věku zpravidla od 3 do 6 let a dětí s odloženou školní docházkou.

V naší mateřské škole jsou dvě heterogenní třídy, ve kterých je z důvodu vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními snížený počet dětí. V každém oddělení je jejich maximální počet 12.

Vzhledem k logopedickému zaměření mateřské školy tvoří v obou třídách základ logopedická intervence s důrazem na zlepšení komunikačních dovedností dítěte z hlediska různých aspektů. Denně probíhá individuální logopedická intervence a současně skupinová logopedická intervence, která prostupuje celým výchovně vzdělávacím procesem.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do jednotlivých tříd mateřské školy jsou zařazovány děti na základě doporučení školského poradenského zařízení, jehož obsahem je doporučení dítěte k zařazení do mateřské školy zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona pro děti se závažnými vadami řeči.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Dopoledne je v každé třídě mateřské školy zajištěno souběžné působení dvou učitelek. V rámci výchovně vzdělávacího procesu provádí jedna učitelka individuální logopedickou intervenci, druhá skupinovou logopedickou intervenci a další řízené činnosti dle aktuálního tematického celku třídního vzdělávacího programu. Dále obě dohlíží na činnosti spontánní, pobyt venku a stravování.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijetí dítěte do mateřské školy určuje ředitel školy. Zákonní zástupci jsou o nich informováni skrze webové stránky školy. Rozhodnutí o přijetí uchazeče k předškolnímu vzdělávání zveřejňuje ředitel školy na veřejně přístupném místě ve škole (na dveřích hlavního vchodu školy) a současně na webových stránkách školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V případě, že se zákonný zástupce rozhodne pro individuální vzdělávání dítěte, platí tato pravidla:

- zákonnému zástupci jsou doporučeny oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno,
- mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech vzdělávání a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání dítěte po ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech,
- zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech v řádném nebo náhradním termínu,
- ověřování úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech zajišťuje učitelka mateřské školy,
- oblasti, na které se bude učitelka zaměřovat, jsou: komunikační dovednosti, jemná a hrubá motorika, grafomotorika, kresba, zrakové vnímání, sluchové vnímání, matematické představy a orientace v prostoru a čase,
- při ověřování úrovně očekávaných výstupů může být přítomen zákonný zástupce dítěte.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, je však rozšířen o logopedickou intervenci. V mateřské škole se v souladu se zřizovací listinou vzdělávají děti se závažnými formami narušené komunikační schopnosti (se závažnými vadami řeči). Cílem školního vzdělávacího programu je podpora komunikačních schopností dětí a implementace speciálně pedagogické a logopedické intervence napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Mateřská škola respektuje naplňování potenciálu a speciální vzdělávací potřeby každého dítěte s cílem osvojování schopností a dovedností důležitých pro život.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Mateřská škola usiluje o vytvoření základů celoživotního vzdělávání všem dětem dle jejich možností, zájmů a potřeb. Cílem mateřské školy je, aby se zde dítě cítilo šťastné a spokojené, zažívalo pocit bezpečí a jistoty, našlo si své kamarády a optimálně se rozvíjelo. Do budoucna si odneslo morální hodnoty, na kterých bude moci stavět svůj život. Děti jsou zde vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti za své chování, k budování pocitu důvěry v lidi a okolní svět.

Záměrem mateřské školy je rozvoj kompetencí potřebných pro nástup do povinného vzdělávání s důrazem na rozvoj komunikativních dovedností a řečového projevu, podporu samostatnosti a rozvoj fyzické i psychické zdatnosti s ohledem na věk a možnosti dítěte.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

V oblasti výchovně vzdělávacího procesu jsou uplatňovány metody a formy práce, které umožňují naplňování vzdělávacích záměrů s ohledem na aktuální rozvojové předpoklady a speciálně vzdělávací potřeby dětí.

V mateřské škole převládá skupinová a kooperativní forma vzdělávání, dále je často využívána individuální a individualizovaná forma vzdělávání či projektová výuka. Zatímco činnosti organizované frontálně jsou v rámci výchovně vzdělávacího procesu zařazovány zřídka.

Metody vzdělávání:

V mateřské škole jsou v různé míře využívány klasické i aktivizující metody vzdělávání. Z klasických jsou zařazovány především slovní (vyprávění, vysvětlování, rozhovor, práce s knihami a encyklopediemi), názorně demonstrační (předvádění, pozorování, práce s obrazem) a dovednostně-praktické metody (napodobování, manipulování, experimentování a objevování). K aktivizujícím metodám nejčastěji aplikovaným v rámci výchovně vzdělávacího procesu v mateřské škole patří diskuze, situační a prožitkové učení, sociální učení, řešení problémů, dramatizace či didaktické hry.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Vzhledem ke skutečnosti, že do mateřské školy nejsou zařazováni děti s podpurným opatřením 1. stupně, plán pedagogické podpory není realizován.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení. IVP sestavují učitelky mateřské školy ve spolupráci s dalšími pedagogickými pracovníky školy, případně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a je zpracován s cílem efektivního nastavení individuální podpory.

Za finální podobu IVP je plně zodpovědný ředitel školy, který ve spolupráci s učitelkami mateřské školy koordinuje a kontroluje jeho přípravu. Učitelky mateřské školy průběžně sledují efektivitu nastaveného podpurného opatření a vyhodnocení je realizováno ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Vyhodnocení plnění IVP má písemnou podobu, za jehož zpracování po konzultaci s učitelkami mateřské školy odpovídá ředitel školy. Průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP je konzultováno se zákonnými zástupci.

Zodpovědné osoby:

Pedagogičtí pracovníci při zabezpečování vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se školským poradenským zařízením – speciálně pedagogickým centrem pro děti se závažnými vadami řeči. Pracovníci SPC vyhodnocují funkčnost nastavených podpurných opatření,

podílí se na spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci, spolupracují s vedením školy.

Při naplňování školního vzdělávacího programu probíhá u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami individuální i skupinová logopedická intervence. V rámci vzdělávání je kladen důraz na úzkou spolupráci pedagogických pracovníků a speciálně pedagogického centra s akcentem na efektivitu nastavených podpůrných opatření při naplňování výstupů vzdělávacího programu mateřské školy.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzhledem k logopedickému zaměření mateřské školy zde probíhá vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let zcela výjimečně.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Já a společnost

Název integrovaného bloku	Já a společnost
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem tohoto integrovaného bloku je umožnit dítěti uvědomit si, že na světě není samo, ale kromě rodiny ho obklopují další lidé. Zároveň pochopit, že každý jsme součástí lidské společnosti, která se řídí určitými pravidly. Vést děti k dodržování dohodnutých pravidel vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole a na veřejnosti. Přirozenými činnostmi u něj podpořit komunikaci s novými lidmi, sbližování dětí v kolektivu a podporu dětských přátelství a současně utváření pozitivních vztahů s dospělými. Vést děti k vzájemnému respektu a podporování interpersonálních vztahů. Umožnit dětem poznávat nové prostředí, postupně se v něm adaptovat a socializovat. Smyslem je též vést děti k toleranci ke všem lidem a jejich individualitám. Rozšířit povědomí o lidských profesích a řemeslech a povzbudit děti k přemýšlení o jejich budoucích rolích.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje školka Rodina Děti světa Povolání

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	<p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	poznávání jiných kultur	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.2 Já a moje kořeny

Název integrovaného bloku	Já a moje kořeny
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem tohoto integrovaného bloku je u dětí rozšiřovat povědomí o českých lidových tradicích a zvyklostech. Prostřednictvím navozených situací umožnit dětem prožít atmosféru související s jednotlivými svátky, které nás během roku provází a současně si některé lidové zvyky přiblížit a samy si je vyzkoušet. Smyslem je též prohlubovat v dětech kladný vztah ke knihám a podpořit zájem o ně. Skrze příběhy získat představu o hodnotách, které by ve společnosti měly přetrvávat a být udržovány. Dále děti seznamovat s okolním prostředím a jeho rozmanitostmi a zároveň s městem, ve kterém se naše mateřská škola nachází. Na základě vlastních prožitků a zkušeností toto město i skutečně poznat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tradice a svátky Knihy a pohádky Moje město

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
<p>se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p> <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p> <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>

6.1.3 Já a moje zdraví

Název integrovaného bloku	Já a moje zdraví
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem tohoto integrovaného bloku je získat poznatky o lidském těle, jeho částech a funkcích, ochraně zdraví a bezpečí. Současně podporovat a stimulovat harmonický rozvoj dítěte. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí a seznamovat děti se zdravým životním stylem. Důraz je kladen také na poskytování dostatku příležitostí ke sportovním aktivitám a uvědomění si důležitosti pohybu jako přirozené součásti zdravého životního stylu. Dále prožívat a dětským způsobem projevovat své pocity, vhodně je vyjadřovat a vnímat emoce druhých. Záměrem tohoto bloku je též navození psychické i fyzické pohody dítěte v prostředí mateřské školy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Lidské tělo Jíme zdravě Sporty Emoce

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit		odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat radost ze zvládnutého a poznaného zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

6.1.4 Já a příroda

Název integrovaného bloku	Já a příroda
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem tohoto integrovaného bloku je prostřednictvím aktivního poznávání rozvíjet u dětí zájem o živou a neživou přírodu. Podněcovat v dětech pocit sounáležitosti s přírodou a rozšiřovat poznatky o tom, co vše nám příroda poskytuje a dává. Vést děti ke sledování přírodních cyklů, jejich střídání a upevnit si vědomí o významu a smyslu těchto období. Zprostředkovat dětem poznání o zvířatech, které mohou potkat na statku či v lese ale i o exotických zvířatech ze zoologické zahrady. Vlastním pozorováním si poté nabyté znalosti ověřit.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Příroda se mění Život v přírodě Na statku V zoo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všimát si změn a dění v nejbližším okolí osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj společenského i estetického vkusu	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech zorganizovat hru
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je domluvit se slovy i gesty, improvizovat
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.1.5 Já a svět kolem nás

Název integrovaného bloku	Já a svět kolem nás
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem tohoto integrovaného bloku je seznámit děti se světem, který nás obklopuje a to jak v našem blízkém tak i vzdáleném okolí, se světem, který obklopuje naši planetu Zemi, ale i se světem, který již vymizel. Dále přirozeným způsobem získávat povědomí o ochraně životního prostředí a poznávat propojenost všech vlivů působící ze strany člověka i přírody. Podněcovat v dětech zájem o ochranu přírody a vést je k ohleduplnému využívání zdrojů, které nám příroda nabízí. Osvojené poznatky nenásilně a postupně uvádět do běžného života dětí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Doprava a cestování Ekologie Vesmír Dinosauři

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je vypracován na základě školního vzdělávacího programu mateřské školy, který vznikl na podkladu rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Učitelky mateřské školy v obou třídách vytváří svůj vlastní třídní vzdělávací program. Je tvořen průběžně a plánován předem v kratších časových úsecích dle individuálních a speciálně vzdělávacích potřeb dětí a aktuální situace ve třídě. Tvorba třídních vzdělávacích programů vychází ze stanovených cílů předškolního vzdělávání. Pružné plánování vzdělávací nabídky umožňuje třídní vzdělávací program operativně upravovat a doplňovat na základě průběžných evaluačních činností.

Školní vzdělávací program s názvem „Komunikujeme o všem kolem nás“ je uspořádán do pěti integrovaných bloků, které směřují k naplňování stanovených cílů předškolního vzdělávání. Každý integrovaný blok obsahuje návrhy dílčích témat, které mohou mít podobu tematických celků, projektů či programů. Námětová témata je možné doplňovat a obměňovat dle aktuální situace ve třídě, ve společnosti, dle zájmu dětí apod. Na volbě konkrétních témat i jejich časové dotaci se podílí učitelka společně s dětmi. Odvíjí se ze skladby třídy, ze společného soužití dětí, z průběžné diagnostiky dětí a v neposlední řadě i ze spolupráce s rodinou. Témata jsou vybírána tak, aby bezprostředně souvisela s přirozeným životem, konkrétním prostředím a aktuálními potřebami dětí.

Výchovně vzdělávací činnosti vychází z přímých zážitků a zkušeností dětí. Při jejich plánování i realizaci využívají učitelky mateřské školy především dětské zvědavosti a potřeby objevovat a experimentovat, vedou děti k individuální práci i spolupráci ve skupině, podporují aktivní zájem o komunikaci a vzájemné naslouchání.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Kritérium: Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Cíl: Ověřit soulad ŠVP s RVP PV a vizí školy.	analýza a komparace dokumentů	červen 2024, červen 2025, červen 2026	ředitel školy a zástupkyně ředitele pro MŠ
Koncepce a rámec školy	Kritérium: Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Cíl: Zjistit, do jaké míry je ŠVP srozumitelný pro pedagogické pracovníky.	diskuze na jednání metodického sdružení	minimálně 2x za školní rok	ředitel školy a zástupkyně ředitele pro MŠ
Pedagogické vedení školy	Kritérium: Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy, dětmi i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Cíl: Zjistit názory pedagogických pracovníků na způsoby podpory školního klimatu ze strany vedení školy.	rozhovory, brainstorming	školní rok 2023/2024 a školní rok 2024/2025 (brainstorming), školní rok 2025/2026 (rozhovory)	ředitel školy
Kvalita pedagogického sboru	Kritérium: Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Cíl: Zhodnocení vzájemných hospitací ze strany pedagogů.	analýza dokumentu – vzájemné hospitace pedagogických pracovníků	červen 2024, červen 2025, červen 2026	ředitel školy a zástupkyně ředitele pro MŠ

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Vzdělávání	Kritérium: Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Cíl: Zhodnocení získané didaktické, metodické a intervenční vybavenosti pedagogů a její využitelnosti v praxi.	evaluační formulář – sebehodnocení absolvované vzdělávací akce	červen 2024, červen 2025, červen 2026	ředitel školy a zástupkyně ředitele pro MŠ
Vzdělávání	Kritérium: Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Cíl: Analýza speciálněpedagogických a logopedických metod, forem a technik ve výchovně-vzdělávacím procesu.	pozorování a individuální hospitace	minimálně 1x za pololetí	ředitel školy a zástupkyně ředitele pro MŠ
Vzdělávací výsledky	Kritérium: Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Cíl: Analýza získaných informací o výsledcích a pokroku všech dětí.	pedagogické pozorování	3x za školní rok	zástupkyně ředitele pro MŠ, učitelky MŠ
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Kritérium: Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu. Cíl: Zhodnocení metod a forem vzdělávání k zajištění rovných příležitostí dětí a podpoře pozitivního klimatu ve třídě.	pozorování a hospitace	minimálně 1x za pololetí	zástupkyně ředitele pro MŠ, učitelky MŠ